

QUAESTIO PRIMA

PROOEMIALIS THEOLOGIAE MARIANAE

ARTICULUS I

*Utrum Theologia Mariana sit Ecclesiae utilis
ac necessaria?*

Respondetur : Theologia Mariana est Ecclesiae utilis et necessaria.

Probatur, primo, testimonio eximii doctoris SUAREZ (*In 3 part. S. THOMAE, quaest. 8, art. 27*), sic loquentis : « Ego, post ipsius Dei et Christi cognitionem, nullam, aut utiliorem, aut viro theologo digniorem existimo, quam quae est de beata Virgine; neque intelligo cur de gratia angelorum, deque illorum meritis, ac statu viae tam accurate theologi disputent : de angelorum vero Regina, ejusque dignitate, longe majori diligentia disserendum non sit; cum haec doctrina, et per se dignior, ac jucundior, et ad pietatem magis sit accommodata. » — (1)

Probatur, secundo, ratione : quia Theologia, ut habet S. AUGUSTINUS (*De Trinit. lib. 14, cap. 1*), universim est

(1) Unde etiam S. THOMAS, theologorum princeps, ex professo agit de Deipara Virgine, *part. 3, quaest. 27 et seq.* suaे *Summae theolog.*, quam in scholis paelegendam praescribit URBANUS IV (in *Extravag. Laudabilis Deus*).

propter fidem *gignendam, nutriendam ac defendendam;* et inde cognoscitur ejus utilitas ac necessitas. Ergo quia fides maxime etiam circa Deiparam Virginem versatur, utpote quam pleraque saltem haereses tum directe tum indirecte impugnant et ab ipsa impugnantur (juxta illud dictum Ecclesiae : *Gaudet, Maria Virgo, cunctas haereses sola interremisti in universo mundo*), ideo Theologia Mariana vere utilis ac necessaria est Ecclesiae.

Confirmatur 1° : Theologia tradit regulas connexionum et consequentiarum, id est, ostendit quid sit consequens ex fide, quid ei repugnans; et sic per eam cognoscimus quod, quia Christus est *verus Deus*, attestante Scriptura (1 JOAN. v, 20 : *Hic est verus Deus*), ipsa quoque sit vera Mater Dei. Item quod, quia Christus est simul *verus homo*, nominante ipsum Scriptura *filium hominis* (MATTH. X, 23), ideo ipsa quoque sit Mater veri hominis. Ergo, quia hae et similes consequentiae regulantur ex fide circa Deiparam Virginem, ideo Theologia Mariana ad eas debite cognoscendas est utilis et necessaria.

Confirmatur 2° : beatae Virgini convenientia elogia singularis eminentiae, et specialissimae praerogativae quae debite cognosci non possunt sine theologia. Sunt enim pleraque non nisi mediate revelata, quatenus ex revelatis inferabilia. Sic ex scripturistica veritate « *De qua natus est Jesus* (MATTH. I, 16), » infertur a Patribus summa beatae Virginis dignitas, plenitudo gratiae, immunitas a peccato, perpetua virginitas, et ejusmodi; quae illationes, ut sine errore ac debite fiant, Theologia, quae dicitur esse habitus conclusionum ex revelatis procedens, est necessaria ; et per consequens, Theologia Mariana vere est utilis ac necessaria.

ARTICULUS II

*Utrum Theologia Mariana sit argumentativa
ex loco verbi scripti?*

Nota. — Theologia per hoc a fide differt, quod fides sit assensus immediatus veritati revelatae praestitus; Theologia vero sit assensus mediatus, deductivus unius ex alio, seu habitus deducens unum ex alio. Ideo quaestio movetur ex quibus locis, seu principiis, Theologia suas conclusiones ducat; et in specie, utrum Theologia Mariana sit deductiva conclusionum etiam ex verbo Dei scripto, quod in sacris Bibliis continetur, et alioquin pro primo loco theologico haberi solet. Ad quod

Respondetur : Theologia Mariana est vere argumentativa ex loco verbi divini scripti.

Probatur, primo, ex auctoritate sanctorum Doctorum, qui communiter beatam Virginem depraedican tamquam objectum, contentum et finem Scripturae sacrae. Ex quibus sanctus VINCENTIUS FERRERIUS (*De Concept. Virg.*) ita fatetur : « Virgo Maria in communibus libris sacrae Scripturae, et in omnibus Canticis, imo etiam in singulis versibus, directe vel indirecte, est mystice contenta. » Et ante ipsum sanctus ILDEPHONSIUS (*De Virginit. Mariae, cap. 3*) dicens : « Spiritus Sanctus de illa per prophetas praedixit, per oracula intimavit, per figuram intonuit, per praecedentia promisit, per subsequentia complevit. » Et sanctus ANDREAS CRETENSIS (*Orat. 2 De Dormit. Deip.*) : « Maria dicitur Summa divinorum oraculorum, de qua resonarunt omnes divini Spiritus interpretes. » Quae pulchre concludit sanctus BERNARDUS (*Super Salve*) inquiens : « De hac, et per hanc, et propter

hanc omnis Scriptura facta est. „Ergo clarum est, ex Docto-ribus sanctis, quod Theologia Mariana sit argumentativa ex loco Scripturae sacrae (1).

Probatur, secundo, ratione : quia tota Scriptura est de Christo, veteris Testamenti quidem in figura, novi vero in re figurata : ergo etiam tota est de beata Virgine, cum Mater et Filius sint correlativa quae cognitione separari non possunt. Quod ipsum eleganter declarat sanctus BONAVENTURA (*In Hexam.*) dicens : „Mira dicuntur de Matre Dei Maria in Scripturis, quia in omnibus Scripturis refertur relatione ad Filium; et quod dicunt aliqui, quare ita pauca dicantur de beata Virgine ? nihil est, quia de ipsa ubique et plus dicitur de ipsa, quam si unus tractatus fieret. ”

Objicitur quod ea quae de beata Virgine dicuntur, non fundentur in certo quodam principio, uti est verbum Dei scriptum, sed tantum in ratione probabili et piis conjecturis.

Respondetur quod, sicut conclusiones de Christo non omnes sint certae et indubitatae, sed plures, quae inter orthodoxos tractantur, dumtaxat probabiles (ut patet ex tractatu *de Incarnatione et de Sacramentis*) : ita consimiliter de beata Virgine, licet non omnia quae theologi de ipsa pronuntiant, sint omnino certa, satis tamen est quod fundentur in ratione probabili. Sic etiam theologi multa asserunt de angelis quae in puris rationibus opinativis fundantur. Non repugnat ergo hoc ipsum dici de Christo et beata Virgine circa verbum etiam Dei scriptum ; cum non omnia certo et liquide deduci possint ex sacra Scriptura, sed multa nonnisi opinative et probabiliter.

(1) Cfr. SUAREZ, in *Praefat. ad quaest. 27 part. 3^{ae} S. Thomae.*

ARTICULUS III

An quivis sensus Scripturae sacrae praebeat argumentum theologicum ?

Respondetur : non solum sensus *litteralis*, sed etiam *spiritualis*, seu mysticus, cuiuscumque speciei, facit argumentum theologicum, quamvis non semper omnino necessarium (1). Ita, cum sancto THOMA (*Summ. part. 1, quaest. 1, art. 10*) videtur communis sententia doctorum catholicorum.

Ratio est quia Christus ipse et apostoli sunt ex utroque sensu litterali et mystico argumentati. Christus Dominus enim (JOAN. III) ex serpente aeneo a Moyse in deserto exaltato (NUM. XX) arguit et infert se tamquam Filium hominis, seu Mariae Virginis, fore exaltandum in cruce, ita loquens : „*Sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis*;” ubi argumentum est a sensu mystico, in quo Christus per serpentem significatur. Eodem modo Paulus, ex eo quod Abraham duos filios habuerit, Ismaelem de ancilla et Isaacum de libera (GEN. XVI), arguit allegorice (GALAT. IV) Testamentum vetus, quod repraesentatur per ancillam, et Testamentum novum, quod repraesentatur per liberam, habere eundem Patrem, qui est Deus, repraesentatus per Abraham.

Confirmatur de beata Virgine, quia in omni sensu pro ipsa fieri potest argumentum. Imprimis, dicitur in sensu litterali pro-

(1) Sensus *litteralis* est qui per verba propria vel metaphorica immediate significatur. Sic Christus dicitur, in sensu proprio, Deus, Homo ; vel in metaphorico, Vitis, Petra, Agnus, Leo. Item beata Virgo, in sensu proprio, Mater Virgo, Genitrix Dei ; in sensu metaphorico, Janua coeli, Domus aurea, Stella matutina. — Sensus *spiritualis* vocatur qui non immediate per verba, sed per facta et res, quas ipsa verba significant, indicatur.

prio « *gratia plena* (LUC. I, 28), *tota pulchra* (CANT. IV, 7), *benedicta in mulieribus* (LUC. I, 28); » et in sensu metaphorico : « *amicta sole* (APOC. XII, 1), *quasi aurora* (CANT. VI, 9), *Virga de radice Jesse* (ISAI. XI, 1), *Hortus conclusus* (CANT. IV, 12). » — Deinde, in sensu mystico, quo Scriptura non loquitur per verba, sed per personas ac res ipsam Virginem repraesentantes; ubi allegorice significatur per Eevam, matrem viventium (GEN. III), per Rebeccam, propter singularem pulchritudinem (GEN. XXIV), per Abigail, propter eximiam prudentiam (1 REG. XXV), per Judith, ob incredibilem fortitudinem (JUDITH, XIII), per Esther, ob charitatem erga proximum suum (ESTHER, II). Deinde, analogice, praefiguratur ejus resurrectio, assumptio et coronatio in coelis variis Scripturae locis, uti dicitur (PSALM. CXXXI, 8): « *Surge, Domine, in requiem tuam : tu et arca sanctificationis tuae*; » ubi per arcam, quae erat ex ligno incorruptibili, indicatur incorruptio mariani corporis. Eodem modo adumbratur assumptio beatae Virginis per Christum intrantem in castellum, quatenus cum tota plenitudine gloriae in eam intravit, uti exponit sanctus THOMAS (*In Matth.* XXV). Item coronatio assumptae Virginis in coelo, per haec quae Salomon exhibuit matri sua (3 REG. II). Denique, tropologiche, repraesentantur sanctissimae Virginis virtutes, uti per *lilium inter spinas* (CANT. II) candor innocentiae; per *portam clausam* (EZECH. XLIV) virginitas illibata; per *sponsam amore plenam* (CANT. V) virtus charitatis; per *gladium* Simeonis (LUC. II) dolor intensissimus. Ergo, quia hae acceptiones communes sunt receptae, nequit negari quod ex his possit fieri argumentum theologicum, tum certum, tum probabile et verisimile.

ARTICULUS IV

An Theologia Mariana sit argumentativa ex verbo Dei tradito?

Respondetur : Theologia Mariana est argumentativa ex loco verbi divini traditi (1).

Probatur, primo : credimus fide divina perpetuam virginitatem Deiparae Virginis, uti testatur S. HIERONYMUS (*Advers. Helvid.*), ubi contrarium sentientes tamquam haereticos damnat. Eadem fide credimus quod fratres Christi sic dicti in Evangelio non sint fratres naturales ex eadem matre progeniti, uti validissime probat S. Hieronymus eodem loco citato. Similiter credimus fide divina : 1º quod beata Virgo fuerit immunis a peccato personali; 2º quod suscepit sacramentum baptismi; 3º quod mos sit laudabilis eam salutandi et invocandi, ac ejusmodi. Ergo quia haec in verbo Dei scripto non sunt contenta, cum nullus Scripturae textus de his clarus et indubius, prout ad fidem divinam requiritur, exstet, ideo in via traditionis infallibilis fundabunt fidem divinam, et praebent argumentum vere theologicum.

Probatur, secundo : inter veritates Marianas nulla potior est quam maternitas Dei; sed neque haec theologice probari

(1) *Traditio* hic accipitur stricte pro sola doctrina sacra quatenus communicata per vivam vocem et a nullo auctore inspirato scriptim annotata. Haec est duplex : una vere *divina*, et altera pure *humana*. Divina est quae a Christo apostolis, et per apostolos fidelibus est tradita, prout S. Paulus ait (1 Cor. II, 23) : « *Ego accepi a Domino quod et traxi vobis.* » Altera est pure humana, quatenus vel ab ipsis apostolis ut rectoribus Ecclesiae nomine suo, non Christi, loquentibus, vel a summis Pontificibus et praelatis Ecclesiae est tradita, prout idem Apostolus ait (1 Cor. VII, 12) : « *Ego dico, non Dominus.* » Ex his sola fundat fidem divinam.

et fide divina credi potest sine traditione. Nam, licet in Scriptura expresse dicatur *“De qua natus est Jesus”* (MATTH. I, 16), et insuper Jesus nominetur *“verus Deus”* (JOAN. V, 20) : seclusa tamen traditione apostolica circa sensum horum verborum, incertum manet, et est insufficiens ad fidem divinam, an Christus sit verus Deus natura per *consubstantialitatem*, an sola *adoptione* per gratiam, sicuti de justis dicitur : *“Dii estis vos”* (PSALM. LXXXI, 6); et maxime quia Christus ipsem de se fatetur (JOAN. XIV, 28), *“Pater major me est,”* nihil autem majus esse potest Deo vero per naturam. Ob quod Ariani etiam negant esse verum Deum Patri aequalem. Exclusa ergo traditione de vera Christi nativitate, et tali sensu dictae Scripturae, non posset haberi fides divina, et argumentum vere theologicum de hoc, quod Christus sit verus Deus, et beata Virgo vera Mater Dei (1).

ARTICULUS V

*An et qualem fidem, vel argumentum ad probandum,
faciant revelationes
privatae circa beatam Virgenem?*

Respondetur : non possunt Mariana mysteria credi fide divina et supernaturali, si sola probabili notitia constet de hoc, quod Deus sit locutus. Probatur ex propositionibus a summa Sede, et speciatim ab Innocentio XI, damnatis (2).

(1) Ad fidem vere divinam et argumentum vere theologicum non sufficiunt verbum scriptum et verbum traditum se solis, sed insuper requiritur auctoritas Ecclesiae. Non enim ipsa traditio in alio consistit, quam in viva voce Ecclesiae divinitatem Scripturae et sensum talis textus attestantis. Ergo, seclusa infallibilitate Ecclesiae, dogma quodcumque Marianum, aut aliud quodvis, non meretur fidem divinam.

(2) Cfr SEDLMAYR *Scholastica Mariana*, part. 1, *quaest. 1, art. 9.*

In hoc puncto, haeretici moderni omnes privatas revelationes rejiciunt tamquam fide etiam humana indignas. Inter doctores catholicos, sunt quidam qui eas non aliter admittunt nisi sub his restrictionibus : 1º ut non versentur circa pura mysteria, sed circa mores dirigendos; 2º ut non sint de re inter doctores controversa, quia hae sunt hoc ipso suspectae. His observatis, statuitur

1º Contra haereticos : dantur in Ecclesia aliquae revelationes privatae fide dignae, et ad argumentum saltem probabile sufficientes.

Probatur, primo, quia semper a primaeva Ecclesia usque nunc extiterunt in singulis saeculis quaedam revelationes privatae, prout demonstrant Acta Sanctorum; et constat etiam ex sacra Scriptura, ubi Christus (JOAN. XVI, 12) ait : *“Adhuc multa habeo vobis dicere, sed non potestis portare modo :* sub quibus *multis* intelliguntur omnia quae nos docet Christus, sive publice sive privatim; quia etiam privatim aliqua discipulis et aliis secum conversantibus locutus est; et quia dixit (MATTH. XXVIII, 20) : *“Ego vobiscum sum usque ad consummationem saeculi :* quod intelligit docendo et revelando; et per consequens, dantur novae revelationes.

Probatur, secundo, ex historiis ecclesiasticis, sanctis Patribus, et sanctorum vita et actis, quae omnia tamquam falsa rejicere insanis est, ex quibus tamen evidenter constat quod dentur revelationes privatae, fide saltem humana dignae (1); idque tam certo, ut VASQUEZ (*tom. 2, part. 3, disp. 117, num. 78*) dicat : *“Impium et scandalosum esse, miracula quae per sanctos Dei facta esse narrantur, et revelationes quae ipsis factae dicuntur, etsi nondum per Ecclesiam tam-*

(1) Cfr CONCIL. LATER. III, sess. 2, et TRIDENT. sess. 6, cap. 12, can. 6.

quam fidei dogma approbata sint, passim et sine discrimine negare. "

2º Contra auctores catholicos supra allegatos : dantur etiam revelationes privatae fide dignae circa mysteria Mariana, etiam inter doctores controversa.

Probatur, primo, auctoritate Ecclesiae, quae revelationes privatas circa pura mysteria Mariana, etiam in materiis inter auctores controversis, approbavit tamquam fide dignas. Sic approbavit *Revelationes S. BIRGITTAE universim*, quae tamen multa mysteria etiam inter auctores controversa continent. Verba GREGORII XI approbantis ita sonant : " Totum quod in eis continetur, et veritate conspicuum et sanctitate plenum est. " Et URBANUS VI eas appellat " veritate plenas et a Dei Spiritu veraciter traditas ; " ut patet ex *Defensoria cardinalis TURRECREMATA* (cap. 1), et ex *Bulla canonizationis sanctae Birgittae* edita a BONIFACIO IX, et confirmata a MARTINO V. Similiter EUGENIUS III approbavit *Revelationes S. Hildgardis*, et alii pontifices *Revelationes S. Gertrudis*, *Mechtildis*, *Catharinae Senensis*, etc., in quibus varia sunt mysteria de se pura, et aliqua etiam controversa. Ergo revelationes circa haec sunt fide dignae.

Probatur, secundo, ratione : quia ipsae personae propter vitae sanctitatem, etiam miraculis confirmatam, sunt fide dignae sic, ut citra injuriam non possit ipsis imputari quasi proferendo tales revelationes voluerint fingere, aut fuerint passim a diabolo deceptae. Et si in revelationibus circa mores merentur fidem, prout admittunt auctores orthodoxi, tunc non est ratio cur non etiam mereantur in revelationibus circa pura mysteria, quia persona inspirata manet ubivis ejusdem veritatis, et Deus ejusdem libertatis ad revelandum. Nec refert quod mysterium revelatum forsitan sit inter auctores controversum, quia disceptatio auctorum nequit Deum cogere ad silendum, sed potius est dispositio pro facienda revelatione.

QUAESTIO SECUNDA

DE PRAEDESTINATIONE BEATAE VIRGINIS

ARTICULUS I

Utrum beatae Virgini recte tribuatur Praedestinatio?

Nota. — Praedestinatio stricte dicta denotat praeordinacionem divinam de his quae per gratiam fiunt, prout ait S. THOMAS (*Summ. part. 3, quaest. 24, art. 1*) : " Praedestinatio proprie accepta est quaedam divina praeordinatio ab aeterno de his quae per gratiam Dei sunt fienda in tempore. " Quo sensu sancta Mater Ecclesia locos illos Scripturae in quibus de hac praedestinatione agitur, non semel Deiparae Virginis applicat in festis et officiis divinis. Quo posito

Respondetur : beatae Virgini recte tribuitur praedestinatio in sacris Litteris annotata.

Probatur, primo, allegando hos ipsos locos ex sacra Scriptura, nempe (PROV. VIII, 22), ubi dicitur : " Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio. " Quibus verbis Scriptura loquitur de possessione ante mundi principium, quae est per praedestinationem in mente Dei ; et dum dicit, *possedit me*, intelligitur proprie beata Virgo, ex mente nempe Ecclesiae, sanctorum expositorum et Patrum. Licet enim totus iste locus exponi etiam soleat de Sapientia increata, tamen propriissime etiam